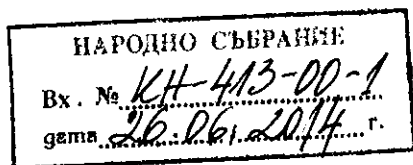

ДО

Парламентарна комисия по образование и наука
Парламентарна комисия по труда и социалната
политика

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

София 1169, пл. „Народно събрание” №2

Дата: 11.06.2014г.

СТАНОВИЩЕ

от

„Лидл България ЕООД енд Ко” КД

Относно: Работен материал на проект за Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение

С настоящият документ допълваме вече даденото на 10.04.2014г. становище по Проекта за Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение със сигнатура 354-01-76 и проект за Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение /ЗИД ЗИД ЗПОО/ със сигнатура 354-01-88. В червено са отбелязани новите ни бележки по основните точки, затова материалът започва директно с тях.

Ефективна реализация на дуалното обучение. Предложения за корекции на предложените законодателни промени

Ние считаме, че представените законопроекти се нуждаят от корекции и допълнения в следните основни точки за достигането на своите цели и предназначение и ефективна реализация на дуалното обучение.

1. Финансиране на дуалното обучение

Препоръчително е да се регламентира ясно структурата на финансиране на обучението — каква част от разходите ще се поемат от училището и каква част от предприятието. Препоръчително е да се изясни характера на разходите, а именно не става ясно кои точно би следвало да се поемат от работодателя. Дали става въпрос конкретно за практическата част от обучението (при сключване на трудов договор предприятието има разходи за

трудова възнаграждения). Освен тях има и разходи за допълнителни трудови възнаграждения за наставниците.

Подкрепяме предложението за създаване на ал. 9 и 10 относно финансирането на обучението чрез работа (чл. 17а). Не става ясно обаче кой поема разходите за допълнителните трудови възнаграждения на наставниците.

2. Договор между училище и предприятие

Препоръчително е да се изяснят въпроси, свързани със положението на учениците, обучаващи се по дуалния модел, като например как се определя броя на работните места, работната заплата, осигуряването и работното време, какъв е седмичният график на учениците в училището и в предприятието. Много важен е и отговорът на въпроса как става разпределението на кадрите между предприятията.

Засегнато е само съществуването на такъв договор (чл. 26а, т.3) като база за провеждане на обучение чрез работа, но не и другите по-горе описани точки.

3. Договор между обучаващ и обучаван

Изисква се ясно регламентиране в КТ на договора за професионално образование и обучение между обучаващ и обучаван по дуалния модел. Това включва права и задължения, заплащане, работно време, отпуски, заетост и др. Материята на чл. 229-233 от КТ урежда въпросите, когато дуалното обучение е чрез наемане на работа в предприятие. Когато е в професионална гимназия не става ясно как се уреждат отношенията с „работодателя“. Какво е съотношението с новите правила за „стажуването“ – чл. 233а и чл. 233б от КТ?

4. Пригодност на местата за провеждане на практическата част от обучението, както и пригодност на обучаващите

Изисква се по-ясна и обстойна регламентация (по аналогия на приложимото немско законодателство) за изискванията, на които даден работодател следва да отговаря и условията, при които той ще може да провежда практическата част на дуалното обучение (място, база, капацитет и т.н.), както и изискванията към служителите на работодателя, които ще провеждат обучението – т.е. кой работодател ще има право да назначава ученици на работа за провеждане на практическата част от дуалното обучение и кой негов служител има право да ги обучава, какъв е неговия статут.

Темата не е засегната в новите текстове. Може да се предвиди уреждането на въпроса с наредбата по чл. 17а, т.4.

5. Разработване на учебни планове и учебни програми

Подкрепяме съвместното разработване на учебните планове и програми от обучаващата институция и заявителя на професионалното обучение.

Смятаме, че тук трябва да им по-голяма гъвкавост, тъй като по този начин се гарантира актуалността на преподавания материал във връзка с изискванията на пазара на труда.

Необходимо е да има съгласуване между теоретичната (училищната) и практическата (осъществявана в преприятието) част на учебния план. Съвместната работа между дадено предприятие на място и конкретната гимназия с цел съгласуване на най-доброто възможно обучение, както за дружеството, така и за региона, е важен елемент при осигуряването на качеството на обучение.

6. Степени на професионална квалификация

Не подкрепяме продължителността на програмите за професионално обучение по пътя на обучение чрез работа да бъде ограничена само за придобиване на първа и втора степен на професионална квалификация.

Смятаме, че дуалното обучение би следвало да обхваща всички степени на професионална квалификация. Целта му е обучаващите се да придобият солидни практически умения, които след това да могат бързо да приложат при постъпване на работа.

Ограничаването му до първа и втора степен означава, че то не би могло да бъде приложено за частта от професиите, които предполагат по-висока степен на квалификация и съответно не би могло да доведе до желаните резултати за голяма част от бизнеса.

В този смисъл за нас е важно потенциалните ученици, които биха се обучавали при нас на дуален принцип, да завършват с диплома за средно образование, а важна цел на настоящото ЗИД ЗПОО би следвало да бъде въвеждането в съответствие и синхрон на дуалното обучение с провеждането на матури. Как може да бъде осигурено покриването на общообразователния минимум в условията на дуално обучение, което предполага по-голям процент от учебни предмети/модули с професионална и практическа насоченост.

Няма промяна в текстовете, касаещи степента на професионална квалификация, т.е. продължава да се говори за придобиване на първа и втора степен по пътя на обучение чрез работа. Продължава да стои отворен въпросът за покриването на общообразователния минимум и завършването с диплома.

7. Необходими промени в други законодателни актове

За да може да се реализира на практика дуално обучение са нужни законодателни промени в съответните приложими правни актове, свързани с образованието и регулацията на трудовите ресурси, част от които да помогнат за облекчаване на режима на работа на деца под 18 години. Необходима е мащабна реформа в трудовото законодателство, тъй като тук

не става въпрос само за промени в КТ, а и в Закона за народната просвета, наредбите за реда и условията за назначаване на лица между 15 и 18 годишна възраст и цялото законодателство в тази сфера. (Как стои въпроса например с медицинските становища, разрешения от Инспекция по труда, злополуки по време на практика, трудовият договор за ученичество ще се обявява в НАП, но другият, когато обучението ще се провежда в професионалната гимназия, е с неясна правна природа.)

Въвеждането на обучение чрез работа като форма на обучение в чл. 31 от Закона за народната просвета е предпоставка за реализиране на дуалното обучение, но са необходими и други промени, които са описани по-горе в първоначалното становище.

8. Модулни учебни програми и планове

Подкрепяме текстовете, свързани с въвеждането на модулни учебни планове и модулни учебни програми като предпоставка за практическото реализиране на дуално обучение.

9. Организации на работодателите

Не смятаме, че браншовите и отрасловите организации на работодателите могат да бъдат задължавани да осигуряват условията за провеждане на практическата част на дуалното обучение в предприятията. Може да бъде предвидено само да съдействат за това.